

Lördagspremium: Chic & Nile Rodgers - ett rockband för discorörelsen

Att kalla discomusiken för en fluga är att göra det alldeles för lätt för sig. Precis som med alla genrer som har så tydliga attribut och förtecken - hårdrock, punk, new romantic - är det lätt att göra narr av och underskatta discons inverkan på musikhistorien och populärkulturen i stort. Faktum är att alla vet hur discomusik låter och vad som kännetecknar den korta period den regerade på listorna. Och med tiden har dess simpla budskap om att dansa och ha roligt gång på gång omfamnats av det hårda, moderna samhället, lika mycket som dess musikaliska attribut gång på gång återanvänts i alla typer av dansmusik. Om man skrattar åt disco idag gör man det mer på grund av de hårresande utstyrlarna och de fåniga, om än stilbildande dansrörelserna än de de facto grymt svängiga låtarna och extremt detaljerade - och minst lika stilbildande produktionerna. Tiden har på många sätt gett discon rätt, åtminstone ur ett musikaliskt perspektiv.

"Tiden har på många sätt gett discon rätt"

Precis som så många andra hårt arbetande svarta musiker i New York var Nile Rodgers, född 1952, uppvuxen med R&B, soul och jazz. Hans första betalda gig var dock någonting helt annat - som musiker i The Sesame Street Band, som gjorde musiken till barnprogrammet med samma namn. Efter att ha backat bland andra Screamin Jay Hawkins på legendariska Apollo Theatre träffade han 1970 basisten Bernard Edwards - som han för all framtid skulle komma att kalla "min partner" - och tillsammans komnade de ett stort antal mer eller mindre kända artister innan de bildade sitt eget Big Apple Band, som hade några mindre lokala hits i början av 70-talet. Nile och Bernard var redan från början som gjorda för varandra, även om de privat var varandras direkta motsatser: där Nile var en hippie med gröna dreads och jeans med broderier var Bernard en tvättäkta R&B-puritan. Men musikaliskt limmade de genast, mycket tack vare att Bernard tidigt gav Nile en del gitarrtekniska tips om hur man lirar R&B-komp - och på samma gång uppmuntrade honom att skapa den funkigt dämpade "chucking"-teknik som senare skulle bli Rodgers signum.

Under en resa till London 1976 fick duon något av en uppenbarelse när de såg Roxy Music på Roxy Theatre. De inspirerades av gruppens teatraliskt glammiga image, både live och på skivomslag, samt deras aningen skeva, brittiska variant av funk och R&B. Nile och Bernard började omedelbart skissa på planer för en egen grupp, som skulle omfamna allt det de sett och hört och via erfarenheter lärt sig om dansmusik. På ren inspiration skrev de det allra första Edwards/Rodgers-originalet Everybody Dance, en låt som innehåller alla de kännetecken man kommit att förknippa med Chic: four-to-floor-beat, en tekniskt briljant, sinnessjukt svängig basslinga från Edwards, Rodgers jazzfunk-influerade gitarrfigurer och ett lika simpelt som smittande vokalmantra (Rodgers enkla texttema var enligt egen utsago inspirerat av den nya typen av publik som hittat till Manhattans nattklubbar: den rasöverskridande trans-, bi- och homosexuella rörelsen).

Väl tillbaka i Amerika tog Rodgers och Edwards hjälp av sin gamle trotjänare Tony Thompson på trummor och de okända, men talangfulla sångerskorna Norma Jean Wright och Luci Martin och döpte sitt

projekt till Chic. En demo av låten Dance Dance Dance (med Luther Vandross på körsång) spelades in och skickades runt till totalt oförstående skivbolag, innan lilla oberoende Buddha Records förbarmade sig över den nybildade gruppen och gav ut låten på singel hösten 1977. Inom kort fullkomligt exploderade låtens popularitet på klubbarna på den amerikanska östkusten och så småningom även på topplistorna. Majorbolaget Atlantic såg sin chans och signade gruppen och även om Everybody Dance, bandets andra singel, förvånansvärt nog inte blev den framgång alla spått begav sig bandet in i studion för att spela in sin första fullängdare.

I november 1977, en dryg månad innan discovågen skulle komma att kulminera efter soundtracket till filmen Saturday Night Fever 1977 - en film producerad enbart i syfte att rida på discos stigande popularitet, och i detta syfte lyckades - släppte Chic sitt självbetitlade debutalbum. Kritikerna visste inte riktigt var de skulle placera bandet. Det var ju disco, men samtidigt så rytmiskt och harmoniskt intrikat och närmast rockorienterat i sitt sound att man inte kunde avfärda dem som ännu ett band i den populäraste av alla samtida genrer. Musiker världen runt fattade dock och fångade snabbt upp Chics luftiga, tillbakalutade produktioner och de hårt synkoperade och snortajta rytmfigurer Edwards, Rodgers och Thompson levererade. Att de båda första singlarna innehåll ordet "dansa" flertalet gånger var heller ingen slump, som Nile Rodgers erkände i en intervju med Live Magazine 2009. Det var trots allt dansen som var själva målsättningen med Chics musik:

- Det var något Bernard lärde mig. När vi bestämde oss för att göra dansmusik, var vi helt enkelt tvungna att få folk att dansa. Vi var tvungna att få det att svänga i grunden.

"När vi bestämde oss för att göra dansmusik, var vi helt enkelt tvungna att få folk att dansa."

Debutalbumet hittade sin danssugna publik och sålde guld, tillräckligt för att försäkra bandet att de fick göra en uppföljare (något som inte var en självklarhet för en afroamerikansk grupp 1977). Föga visste de vad som väntade när tredje singeln Le Freak släpptes den 10 juli 1978. Låten, som är Atlantic Records mest säljande genom alla tider, har sin egen bakgrundshistoria, vilken i sin tur säger en hel del om både tidsandan och Rodgers och Edwards mentalitet. Även om det var ett känt faktum att publiken på Manhattans - och kanske världens - hetaste nattklubb vid tidpunkten, Studio 54, älskade Chics musik blev Rodgers och Edwards nekade att komma in, trots att de blivit inbjudna att spela med Grace Jones samma kväll. Bandet svarade med att i ren ilska gå hem till Rodgers och jamma fram en stenhårt svängande discofunkthem de kallade Aaaaaah, Fuck Off! - en direkt passning till Studio 54 och dess rasistiska dörrvakter. Så småningom insåg de att de faktiskt hade en bra låt på gång och ändrade, med insikt om att den var tvungen att kunna spelas på radio, texten. Le Freak var född.

Låten, som även innebar debut för nya sångerskan Alfa Anderson efter Norma Jean Wrights avhopp, har blivit något av ett fenomen och är den första singel som toppat den amerikanska Billboardlistan vid tre separata tillfällen. Till dags dato har den sålt i över sju miljoner exemplar. Le Freak och efterföljande albumet C'est Chique, även det en listetta, etablerade Chic som discoerans tveklöst största band och i

andrasingeln I Want Your Love skapade man ännu en dansklassiker. Men det var med nästa album, 1979 års Risque som Chic på många sätt skulle komma att förändra stora delar av musikhistorien. Utöver hitsinglarna My Feet Keep Dancin' och My Forbidden Lover innehåller Risque även Good Times - en av alla tiders bästa singlar och dessutom en av de mest inflytelserika låtarna som släppts inom modern dansmusik.

Good Times framtida influens på hiphop och dansmusik är mycket Blondie-sångerskan Debbie Harrys förtjänst. Det var hon som föreslog att Nile Rodgers skulle följa med henne på ett Hiphop-event i ett kommunalt ägt hus som tagits över av ungdomar med bärbara stereoapparater, där de spelade sin favoritmusik och dansade break dance. Den låt som funkade bäst var Good Times med Chic. Några veckor senare spelade den något udda konstellationen Blondie, The Clash och Chic på Bond Nightclub i New York och när Chic under sitt set började lira Good Times hoppade rapparen Fab Five Freddy och medlemmar ur The Sugarhill Gang upp på scenen och började freestyle.

-Jag ville att de skulle göra sin grej, improvisera som de unga lovande poeter de var, har Rodgers kommenterat händelsen.

När så Rodgers några veckor senare var på nattklubben LaViticus fick han höra en låt som öppnades med basgången från Good Times. Han frågade DJ:en vad det var han spelade och denne svarade att han köpt plattan samma dag i Harlem. Skivan var en tidig version av låten Rapper's Delight med Sugarhill Gang och som även innehåller flera element av Good Times. Bestörta hotade Rodgers och Edwards Sugarhill Gang med stämning, men parterna enades i att de båda upphovsmännen även skulle stå med som låtskrivare på Rapper's Delight. Även om Rapper's Delight var långt ifrån den första låt som innehöll rap anses den vara den låt som hjälpte till att popularisera hiphopen på allvar i Amerika. På så sätt var också Chic delaktiga i hiphopens största utvecklingssteg och Good Times har samplats och kopierats otaliga gånger genom åren. Queen gjorde exempelvis sin egen variant av bastemat i megahiten Another One Bites The Dust från 1980.

Under den här perioden fick många andra artister upp öron och ögon för Edwards/Rodgers talanger som låtskrivare och producenter och stod på kö för att få samarbeta med duon. 1979 skrev och producerade Bernard och Nile albumet We Are Family med Sister Sledge och lyckades där kamma hem inte mindre än fyra hitsinglar, bland andra titellåten, Lost In Music och He's the Greatest Dancer. När Rodgers blev tillfrågad av den brittiska tidningen The Guardian om vilken låt han ville skulle spelas på hans begravning och hur han skulle vilja bli ihågkommen svarade han så här:

-We Are Family med Sister Sledge och som mannen som var med och skrev We Are Family.

1980 gjorde Edwards och Rodgers om bedriften från Sister Sledge med Diana Ross album Diana, vilket fortfarande är superstjärnans bäst säljande studioalbum, med klassiker som I'm Coming Out och Upside Down - två låtar som även de blivit samplade oräkneliga gånger i framtida hitlåtar. För Nile Rodgers var samarbetet med Ross en karriärvägorande upplevelse, berättade han för Irish Times 2009:

-Hon var en superstjärna redan och även den första superstjärna vid jobbat med, så det var vårt ansvar att leverera en hitplatta och ge hennes karriär ett lyft. Det är en ganska tuff uppgift för relativa nykomlingar. Men det var lättare att ge sig på oss för att vi vara nya. Vi hade inte bevisat oss genom att jobba med någon annan i samma liga - allt vi hade gjort fram till dess var Chic och Sister Sledge.

Början av 80-talet var en förvirrande tid för Nile och Bernard. Antidisco-vågen hade antagit enorma proportioner och mitt i duons framgångsrika samarbeten med andra artister stod det klart att den musik de höll på med på egen hand började anses som hopplöst ute. Rodgers och Edwards såg aldrig sig själva som stjärnor, utan menade att det var musiken som var stjärnan. De höll hela tiden ett vakande öga på strömningarna inom populärkulturen och när discon förklarades död runt 1983 lade de efter några mindre framgångsrika album helt sonika ner Chic för att istället ägna sig åt att producera andra artister, både tillsammans och på varsitt håll. Med illa dold bitterhet kommenterade Rodgers bandets upplösning så här:

-Disco var platsen där musiken spelades i. Vi kallade inte vår musik disco - vi var ett R&B-band.

"Disco var platsen där musiken spelades i. Vi kallade inte vår musik disco - vi var ett R&B-band. !

Att Rodgers fortarande hade koll på vad som gällde skulle han komma att bevisa med eftertryck de kommande åren. 1983 var han till mångas förvåning med och producerade David Bowies monsterhit Let's Dance, en platta som delat Bowie-fansen i två läger, för och emot. Bowie har i intervjuer berättat om Rodgers starka inverkan på albumet i allmänhet och titellåten i synnerhet och på sitt sedvanligt kryptiska sätt både hyllat och sågat dennes insats. Å andra sidan hade Bowie anlitat Rodgers för att han ville ha hitsinglar och det fick han. Fler hits följde året efter, då Nile tog sig an den lovande stjärnan Madonna för dennes andra album Like A Virgin. Vad som hände därefter är kort sagt musikhistoria. Samma år producerade han även Duran Durans The Reflex, som på ett innovativt sätt mixade samplingar och hård funk. Singeln är fortfarande bandets bäst säljande genom alla tider.

-För Bowie och Duran Duran var musik bara musik, inte något som hade med ras eller politik att göra. I Duran Durans fall handlade det om att de försökte låta som Chic, vilket jag tyckte var oerhört intressant, har Rodgers sagt om samarbetena med sin brittiska kollegor.

Som så ofta kommer framgång med ett pris och i Nile Rodgers fall handlade det, naturligtvis, om ett ändlöst festande som skulle pågå i närmare ett decennium. Rodgers minns själv ögonblicket då festen tog slut för hans del.

-Mitt sista party var hemma hos Madonna under hennes födelsedagskalas i augusti 1994. Jag tappade kontrollen totalt och kan inte minnas 99,9 procent av vad som hände. Det jag känner till är det folk berättat för mig i efterhand. Den 0,1 procent jag kan minnas är att jag och Mickey Rourke satt på toaletten fram till sex eller sju på morgonen och försökte rädda världen med vansinniga planer, samtidigt som vi hävde i oss löjliga mängder kokain. Dagen efter insåg jag att det var dags att gå hem för alltid.

”Den 0,1 procent jag kan minnas är att jag och Mickey Rourke satt på toaletten fram till sex eller sju på morgonen och försökte rädda världen med vansinniga planer, samtidigt som vi hävde i oss löjliga mängder kokain. Dagen efter insåg jag att det var dags att gå hem för alltid.
”

1992 framträdde Nile Rodgers och Bernard Edwards ihop för första gången på många år, tillsammans med Paul Shaffer och Anton Fig från David Lettermans Late Show Band och giget gav så pass mycket mersmak att man bestämde sig för att återuppliva Chic. Resultatet blev bandets sista studioalbum, Chic-ism och även om kritiker vid det här laget hade börjat omvärdera bandets backkatalog blev plattan ingen större framgång och var, med undantag av singeln Chic Mysique en ganska tam historia. Den påföljande turnén gav däremot Edwards och Rodgers blodad tand och bandet fortsatte turnera ända fram till Edwards tragiska död av lunginflammation strax innan en konsert på Budokan i Japan 1996. Rodgers blev av förklarliga skäl fullständigt förkrossad och återvände först 1998 till musikindustrin med sitt eget skivbolag Sumething Else Works, som inriktade sig på soundtracks till videospel.

Det var också inom spel- och filmindustrin Rodgers lade sitt fokus i början av 2000-talet och han tillbringade också större delen av decenniet involverad i ett antal välgörenhetsprojekt med musikalisk inriktning. Efter att i oktober 2010 blivit diagnostiserad med en aggressiv form av prostatacancer startade han en blog - Planet C - som fått stort genomslag över hela världen och han tillbringar mycket tid med att interagera med sina läsare, något han menar har varit det mest tröstgivande han gjort sedan diagnosen.

-Att få ett sådant besked som en cancerdiagnos är så omvälvande. Jag gjorde vad jag tror att de flesta musiker skulle göra, vilket är att fortsätta med det som får en att må bra: att skapa musik. Och självklart ville jag spela mer disco. Jag hade inga tankar på att börja spela blues, berättade han för Life Magazine tidigare i år.

”Under min uppväxt gjorde jag revolt mot mina föräldrar hela tiden, vilket är lite konstigt med tanke på att de var skitcoola och gillade den hippaste musiken.”

2011 kom Nile Rodgers självbiografi, lämpligt nog betitlad Le Freak: An Upside Down Story of Family, Disco and Destiny, vilken fick lysande recensioner för sin uppriktighet och närvaro. Och så, våren 2013, hamnade Nile Rodgers helt otippat på topplistorna världen över igen. På de franska klubbkungarna Daft Punks senaste album har han varit med och skrivit och producerat tre låtar, varav singeln Get Lucky, med Pharrell Williams på sång, redan blivit en världshit och gett den gamle funkmaestron både en helt ny publik och ett rejält lyft i karriären. Dessutom har den yngre publiken verkat hitta Chic och många andra gamla dansakter igen, många gånger tack vare sina föräldrar, något som Rodgers tycker är både rörande och lite komiskt.

-Under min uppväxt gjorde jag revolt mot mina föräldrar hela tiden, vilket är lite konstigt med tanke på

att de var skitcoola och gillade den hippaste musiken. Men jag tyckte det var min uppgift att vara en rebell. Så många människor har kommit fram till mig och sagt "jag älskar den och den låten, min mamma brukade spela den för mig jämt. Jag tycker det är jättekonstigt.

För tillfället turnerar Nile Rodgers, både med Chic och i andra konstellationer, så mycket han bara kan. Samarbetet med Daft Punk har också öppnat en hel del nya dörrar och hippa stjärnor som Avicii, Tensnake och Adam Lambert står näst i kö för att jobba med Nile. Och även om han inte tror att vare sig Chic eller discomusiken kommer att få uppleva det som hände på 70-talet igen är han glad över att dansmusiken återigen regerar på topplistor och festivaler.

-Jag säger Thank God, Oh happy day, till att dansmusiken är så populär igen, även om jag bara spelat dansmusik i hela mitt liv. Det är en öppen och kärleksfull kultur som tillät en gammal hippie som jag kunnat känna mig hemma. Det är värt allt.

En liten introduktion till Nile Rodgers

1. Chic - Le Freak

Dansmusik blir inte svängigare än så här. Man önskar bara att de behållit originaltexten, med Aaaaah, Fuck Off som titel istället. Det hade varit festligt.

2. Chic - Good Times

Söndersamlad och sönderspelad och ändå fortfarande så förödande bra.

3. Diana Ross - I'm Coming Out

Självklart skriven för gayrörelsen, även om Ross själv var omedveten om det. Trumintrot är dessutom discons i särklass bästa.

4. Sister Sledge - Lost In Music

Tre och en halv minut ren och skär discoeufori.

5. Madonna - Like A Virgin

Han skrev den inte, men det var Rodgers produktion som tog Madonna till toppen.

6. Daft Punk - Get Lucky

Inte bara ett bevis på Daft Punks genialitet, utan även Rodgers.

7. Duran Duran - The Reflex

Innovativt, lekfullt och precis lagom störigt. Rodgers i sitt esse.

8. Grace Jones - I'm Not Perfect

Klassiskt Rodgers-riff mixat med Jones androgyna sång gör det här till en bortglömd liten pärla.

9. Diana Ross - Upside Down

Lite fånig, men ack så välskriven discodänga som också återanvänts ett antal gånger.

10. David Bowie - Let's Dance

Vissa hatar den, andra älskar den. Men ingen kan ta ifrån Bowies största hit dess omisskännliga sound

och groove. Tacka Nile Rodgers för det.

Urval CHIC Diskografi

Av Anders Enquist

Chic (1977)

Atlantic

1977 släpptes albumdebuten Chic, mitt under den mesta punk- och discoeran, men i musiken fanns så mycket mer att "se" än plain disco. Låtar som "Everybody Dance", "Dance, Dance, Dance" och "You Can Get By" lät oss ana att det här kunde bli något riktigt stort.

Chic

Césti Chic (1978)

Atlantic

Med numera klassiska La Freak fick som alla nu vet Chic sitt stora genombrott. I Want Your Love var den andra stora låten, faktiskt en av Chics "bästa 5", och balladen At Last I Am Free.

CHIC

Risque (1979)

Atlantic

Med som det idag synes outslitliga Risque föll samtliga pusselbitar på plats, receptet blev fulländat. Här finns åtta minuter långa mästerstycket Good Times, här finns enkla men furiöst vackra och bitterljuva balladen A Warm Summer Night, monotona och underbara My Feet Keep Dancing där Edward/Rodgers drog in riktiga stepdansare i studion, My Forbidden Lover, pur klassiskt poppig och soulig, balladen Will You Cry (When You Hear This Song) olidligt bitterljuv och vacker och allt avslutas med fina soulfunksöta What About Me.

Chic

Real People

Atlantic (1980)

På omslaget illustrerades bandet mer slick och elegantare ut än någonsin. Men musikaliskt hade de funkiga inslagen blivit elegant och kliniskt vassare och man lät oss också här för första gången på allvar förstå, vilken fantastisk sologitarrist Nile Rodgers egentligen var/är. Hans gitarrspel känns mer framträdande än tidigare och titelspåret är ett av bandets högsta toppar på ett lite underskattat album.

Chic

Take It Off (1981)

Atlantic

Rent musikaliskt fortsatte Chic att imponera mer än någonsin. Nile och Bernard fortsatte enträget att

bevisa för den omvärld som inte fortfarande förstått, att bandet inte bara var ett "plain discoband". Innerliga och starka Stage Fright fick visa vägen. Grejen med detta album var att bandet mer än tidigare fick en slags överklass-stämpel över sig. Kanske berodde detta mer på hur albumomslagen framställde bandet...

Chic

Tongue In Chic (1982)

Atlantic

Kanske ett av bandets mest underskattade album. Förvisso luktade det hela lite "en dag på jobbet" men här finns ledigt funkiga och inledande Hangin' (som passar omslaget som handsken...), fantastiskt fina balladen (med en grymt snygg tempoväxling mitt i låten) When You Love Someone, dräpande melankoliska funkpoppiga Hey Fool och sanslöst snygga och instrumentala City Lights med fläskig funkbas och en ettrig och vacker gitarrslinga.

CHIC

Beliver (1983)

Atlantic

Edwards och Rodgers kläckte ur sig sin formula väldigt rutinmässigt och nästan barnsligt enkelt vid den här tidpunkten, på (rätt sida av...) gränsen till nonchalant faktiskt, men Beliver blev dock ett värdigt avsked för här finns trots detta alla de här ingredienserna som var så typiska för Chic och som satt gruppen på den musikaliska världskartan: Melodiskt och melankoliskt funkigt och souligt discosväng med stommen Bernard Edwards klassiska basslingor, Nile Rodgers dynamiskt och stilbildande rytmiska gitarr och - ej att förglömma - Thony Thompsons sanslöst bastant taktfasta men luftiga trumspel.

Chic

Chic-ism (1992)

Warner

Rodgers och Edwards gjorde comeback med ett både musikaliskt och medlemsuppggraderat Chic. Och redan i andra spåret Your Love blev lyssnaren varse om det faktum att Bernards bas var tyngre än någonsin och Niles gitarr ettrigare än ettrigast. Mixen av det gamla luftiga Chic och det nu mer moderna och tyngre Chic fungerade bra ihop. Nile och Edward är sugna och de nya bandmedlemmarna lyser av stolthet av att få medverka under namnet Chic. Det är nu fyra år kvar av Bernard Edwards liv...